

CENTRUM PRE DETI A RODINY PRIEVIDZA

**PROGRAMY VYKONÁVANIA OPATRENÍ AMBULANTNOU
A TERÉNNOU FORMOU V CENTRE PRE DETI A RODINY
PRIEVIDZA**

PODPROGRAM JE URČENÝ DIEŤAŤU, RODIČOVI ALEBO OSOBE, KTORÁ SA OSOBNE STARÁ O DIEŤA, KTOREJ BOLA ULOŽENÁ POVINNOSŤ ZÚČASŤNIŤ SA NA VÝCHOVNOM PROGRAME § 12 ods. 1 písm. d)	
Cieľ	Prostredníctvom odborných činností (edukatívnych intervencií, techník a aktivít) podporiť rozvoj sociálnych kompetencií alebo konkrétnych zručností dieťaťa a jeho blízkych osôb, ktoré môžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy, ktoré ohrozujú psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa a tiež zmierniť riziko vzniku alebo prehĺbenia krízovej situácie v rodine.
Cieľová skupina	Dieťa a jeho rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<p>Deti, u ktorých je identifikované ohrozenie zdravého sociálneho vývinu alebo rôzne typy sociálneho zlyhávania (napr. záškoláctvo, vzdorovité správanie, agresia, šikanovanie, úteky z domu, abúzus alkoholu a iných návykových látok, predčasné/nevhodné sexuálne správanie) alebo problémy s akceptáciou pravidiel, agresívne prejavy voči ľuďom, zvieratám alebo majetku (napr. útočné, deštruktívne, vyhrážajúce, surové správanie) a pod.</p> <p>Rodič, rodičia, osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodičia s nedostatočne rozvinutými rodičovskými kompetenciami v oblasti starostlivosti a výchovy, ktoré sa prejavujú zlyhávaním dieťaťa alebo ohrozením jeho zdravého vývinu (napr. záškoláctvo, rizikové sociálne správanie, predelikventné sociálne správanie) - rodičia, ktorí sú z rôznych dôvodov (napr. zdravotné obmedzenie, zlá sociálna situácia, osamelí rodičia) limitovaní vo výkone rodičovstva - rodina, v ktorej sú v nejakej miere narušené vzťahy alebo komunikácia a pod.
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - pri dôvodnom podozrení alebo preukázanom zneužívaní či týraní maloletého dieťaťa, alebo partnera/expartnera
Bloky	<p>Blok 1: Podpora a rozvoj sebapoznania dieťaťa, identifikácia jeho potrieb, posilňovanie a rozvoj emocionálnych kompetencií</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora vnímania vlastných úspechov, oceňovania pozitívnych črt a hodnoty seba samého, s cieľom zvýšiť jeho sebaúctu, podpora rozvoja emočného prežívania, podpora schopnosti verbalizácie vlastných emócií, rozvoj schopnosti kontrolovať a zvládať vlastné emócie, rozvoj schopnosti motivovať seba samého – budovanie dôvery dieťaťa vo vlastné schopnosti a pod. <p>Blok 2: Posilňovanie a rozvoj sociálnych kompetencií, ktoré umožnia dieťaťu primerane reagovať a vyrovnávať sa s rôznymi životnými situáciami</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza konkrétnych situácií so zameraním na porozumenie jednotlivým aspektom správania, spoznávanie faktorov, ktoré rizikové správanie posilňujú a udržiavajú, poskytnutie podnetov k zmene, rozvoj schopnosti empatie – podpora vzájomnej ohľaduplnosti,

	<p>vedenie k zodpovednosti za svoje správanie, rozvíjanie schopnosti počúvať druhého, rozvoj sociálnej komunikácie a pod.</p> <p>Blok 3: Podpora zmeny rizikových prejavov správania</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza zdrojov hnevu, edukácia práce s prejavom hnevu, osvojenie si vhodných spôsobov vyjadrenia hnevu, odreagovanie negatívnych emócií, nácvik riešenia konfliktov/efektívne zvládanie konfliktov a pod. <p>Blok 4: Podpora a rozvoj rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa, ktoré podporujú zdravý vývin dieťaťa</p> <ul style="list-style-type: none"> - zameranie sa na podporu schopnosti rodičov vytvárať priestor pre dieťa na učenie a rozvíjanie sa, na poskytovanie podnetov ako vnímať a odhaľovať potenciál dieťaťa, na sprostredkovanie informácií o potrebách detí v chronológii vývinu a o vývinových potrebách dospievania, na podporu empatie rodičov voči prežívaniu detí, na reflexiu výhod a nevýhod jednotlivých výchovných prístupov, na reflexiu významu hraníc a limitov vo výchove dieťaťa, na sprostredkovanie informácií o význame vzťahovej väzby a jej dôsledkov na ich deti v dospelom veku - identifikácia prvkov rodinného systému, ktoré mali, majú, alebo môžu mať vplyv na rizikový vývin dieťaťa: životný štýl rodiny, komunikácia v rodine, (spoznanie a rozlíšenie rôznych typov reakcií na problémové správanie a nácvik konštruktívnej komunikácie), analýza rodinných vzťahov, podpora potenciálu a silných stránok rodiny, citlivé sprostredkovanie rizikových faktorov rodinného systému, identifikácia okruhov potenciálnych zmien a stratégia zmeny malých krokov a pod.
Zhrnutie	<p>Výchovný program je zameraný na podporu a rozvoj sebapoznania a sebareflexie dieťaťa vzhľadom na jeho potreby a zodpovednosť s cieľom posilniť a rozvinúť jeho sociálne kompetencie a zručnosti pre zvládanie náročných životných situácií, ako aj na rozvoj rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa a zmenu rizikových vzorcov správania, vzťahov a komunikácie, ktoré negatívne ovplyvňujú fyzický, psychický alebo sociálny vývin dieťaťa.</p>
Druh práce	<p>individuálna / skupinová</p> <p><i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťaťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i></p>
Forma práce	<p>ambulantná/terénna</p> <p><i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulatnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťaťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i></p>
Trvanie	<p>max. 80 hod.</p> <p><i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z , že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i></p>
Kto realizuje	<p>sociálny pracovník/ asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií</p> <p><i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho</i></p>

	<i>rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
--	--

<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>

PODPROGRAM JE URČENÝ DIEŤAŤU, RODIČOVI ALEBO OSOBE, KTORÁ SA OSOBNĚ STARÁ O DIEŤA, KTOREJ BOLA ULOŽENÁ POVINNOSŤ ZÚČASŤNIŤ SA NA SOCIÁLNO M PROGRAME § 12 ods. 1 písm. d)

Cieľ	Podpora a rozvoj rodičovských kompetencií a sociálnych kompetencií rodiny s cieľom využitia potenciálu rodiny riešiť nepriaznivú životnú situáciu, sprevádzanie rodiny pri zvládaní situácií v oblasti starostlivosti o deti a zabezpečenie ich potrieb.
Cieľová skupina	Dieťa a jeho rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa
Indikácie (pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)	<p>Deti a rodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - s príjmom pohybujúcim sa okolo hranice chudoby - dlhodobo nezamestnaní, dlhodobo závislí na sociálnom systéme - žijú v sociálne vylúčených komunitách (napr. príslušníci marginalizovaných komunit) - ohrozené diskrimináciou - žijúce v prostredí so zvýšenou kriminalitou - v ktorých niektorý z členov je zdravotne postihnutý, prípadne chronicky chorý a vyžaduje zvýšenú starostlivosť - zadlžené rodiny, prípadne rodiny v exekúcii - neplnoletí rodičia - rodičia zanedbávajúci starostlivosť o dieťa - v ktorých jeden z rodičov je/bol vo výkone trestu odňatia slobody
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - pri dôvodnom podozrení alebo preukázanom zneužívaní či týraní maloletého dieťaťa, alebo partnera/expartnera
Bloky	<p>Blok 1: Návčik a rozvoj sociálnych kompetencií</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc pri dosahovaní žiaducich spoločenských kompetencií, osvojenie si sociálnych zručností, ktoré sú nevyhnutné pre efektívne fungovanie v rôznych životných scenároch, podpora pozitívnej komunikácie, pomoc pri uplatnení svojho osobného potenciálu, posilňovanie sociálneho statusu, pomoc pri zvládaní aktuálnej krízy, zaistenie podpory komunity, v ktorej dieťa/rodič žije, orientácia na budúcnosť - schopnosť stanoviť cieľ a pod. <p>Blok 2: Návčik a rozvoj ekonomických kompetencií rodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - bilancia rodinných financií/zhodnotenie ekonomickej situácie rodiny, zostavenie rodinného rozpočtu, zostavenie peňažného denníka, komunikácia rodiny s veriteľmi, základné pravidlá riadenia vlastných financií, rozvoj potenciálu získavania vlastného príjmu, schopnosť sporiť, plnenie finančných záväzkov a pod. <p>Blok 3: Starostlivosť o domácnosť</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - podpora pri tvorbe vhodného a bezpečného prostredia pre fyzický, psychický a sociálny rozvoj detí a rodiny, posilňovanie pozitívnych zvykov a rodinných tradícií, upevňovanie hygienických a stravovacích návykov, nácvik starostlivosti o domácnosť– poriadok, pranie, varenie, motivácia jednotlivých členov rodiny k plneniu bežných povinností v domácnosti– vhodné zadelenie povinností medzi členov rodiny a pod. <p>Blok 4: Zabezpečenie starostlivosti o deti</p> <ul style="list-style-type: none"> - posilňovanie schopnosti rodičov identifikovať a naplňovať potreby detí, pomoc rodičom porozumieť špecifikám jednotlivých vývinových období dieťaťa, viesť rodičov k zabezpečeniu zmysluplného trávenia voľného času detí, podpora záujmu rodičov o vzdelávanie detí a plnenie povinnej školskej dochádzky, podpora záujmu rodičov o všeobecný zdravotný stav (aktuálny stav, prístup k adekvátnej zdravotnej starostlivosti a jej využívanie– napr. povinné očkovanie, preventívne prehliadky), prístup k informáciám v oblasti zdravia a zvládanie zdravotných problémov a pod. <p>Blok 5: Nácvik a rozvoj rodičovských zručností pri výchove</p> <ul style="list-style-type: none"> - zameranie sa na podporu schopnosti rodičov vytvárať priestor pre dieťa na učenie a rozvíjanie sa, na poskytovanie podnetov ako vnímať a odhaľovať potenciál dieťaťa, na sprostredkovanie informácií o potrebách detí v chronológii vývinu a o vývinových potrebách dospievania, na podporu empatie rodičov voči prežívaniu detí, na reflexiu výhod a nevýhod jednotlivých výchovných prístupov, na reflexiu významu hraníc a limitov vo výchove dieťaťa, na sprostredkovanie informácií o význame vzťahovej väzby a jej dôsledkov na ich deti v dospelom veku a pod.
Zhrnutie	Sociálny program je zameraný na rozvoj a posilnenie rodičovských kompetencií prostredníctvom nácviku a podpory rodičov samostatne riešiť situáciu dieťaťa, vytvárať stabilné a bezpečné prostredie pre dieťa a naplňovať jeho potreby.
Druh práce	individuálna/skupinová <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôbiť druh práce pre dieťaťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulantnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôbiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 80 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z , že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	sociálny pracovník/asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM SOCIÁLNEHO PORADENSTVA- ULOŽENIE MALOLETÉMU DIEŤAŤU A JEHO RODIČOM PODROBIŤ SA SOCIÁLNEMU PORADENSTVU - § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine

Cieľ	Poskytovanie sociálneho poradenstva rodičom dieťaťa a dieťaťu s cieľom mobilizácie vnútorných a vonkajších zdrojov ich prirodzeného prostredia, napĺňanie sociálnych potrieb, zlepšovanie vzťahov v interakcii so sociálnym prostredím, ako aj podpora rodiny pri rozvíjaní a zlepšovaní schopností riešiť nepriaznivú životnú situáciu
Cieľová skupina	Dieťa a jeho rodič
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - problémy vo vzťahu k formálnym inštitúciám a organizáciám - problémy vo výkone sociálnych rolí (rodič, pracovník, občan...) - ťažkosti so zvládaním sociálnych zmien (opustenie pôvodnej rodiny, strata zamestnania, dlhodobé vážne ochorenie, odchod alebo návrat člena rodiny z výkonu trestu ...) - interpersonálne konflikty v rôznych sociálnych vzťahoch - sociálne deficity (chýbajúci domov, chýbajúce peniaze,...) - problémy sociálnej adaptácie - problémy v oblasti rizikových sociálnych javoch
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť, alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - pri dôvodnom podozrení alebo preukázanom zneužívaní, či týraní maloletého dieťaťa alebo partnera/expartnera
Bloky	<p>Blok 1: Rozvoj sociálnych kompetencií</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc pri dosahovaní užitočných spoločenských kompetencií, osvojenie si sociálnych zručností, ktoré sú nevyhnutné pre efektívne fungovanie dieťaťa/rodiča v rôznych životných scenároch, podpora pozitívnej komunikácie, pomoc dieťaťu/rodičovi uplatniť svoj osobný potenciál, posilňovanie sociálneho statusu dieťaťa/rodiča, pomoc pri zvládaní aktuálnej krízy, zaistenie podpory komunity, v ktorej dieťa/rodič žije, orientácia na budúcnosť schopnosť stanoviť cieľ a pod. <p>Blok 2: Finančné poradenstvo a zvyšovanie finančnej gramotnosti rodiny /ekonomický rozvoj rodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - bilancia rodinných financií/zhodnotenie ekonomickej situácie domácnosti, zostavenie rodinného rozpočtu, zostavenie peňažného denníka, komunikácia rodiny s veriteľmi, základné pravidlá riadenia vlastných financií, rozvoj potenciálu získavania vlastného príjmu a schopnosť sporiť, plnenie finančných záväzkov a pod. <p>Blok 3: Podpora a rozvoj rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - zameranie sa na podporu schopností rodičov vytvárať priestor pre dieťa na učenie a rozvíjanie sa, sprostredkovanie informácií o potrebách detí v chronológii vývinu a o vývinových potrebách dospievania, podpora empatie rodičov voči prežívaniu detí, na reflexiu výhod a nevýhod jednotlivých výchovných prístupov a reflexiu významu hraníc a limitov vo výchove dieťaťa, sprostredkovanie informácií o význame vzťahovej väzby a jej dôsledkov na ich deti v dospelom veku a pod. <p>Blok 4: Optimalizácia fungovania rodiny a komunikácia</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikácia prvkov rodinného systému, ktoré mali, majú, alebo môžu mať vplyv na rizikový vývin dieťaťa: životný štýl rodiny, komunikácia v rodine, (spoznanie a rozlíšenie rôznych typov reakcií na problémové správanie a nácvik konštruktívnej komunikácie), analýza rodinných vzťahov, podpora potenciálu a silných stránok rodiny, citlivé sprostredkovanie rizikových faktorov rodinného systému, identifikácia okruhov potenciálnych zmien a stratégia zmeny malých krokov a pod.
Zhrnutie	Podprogram je zameraný na spoluprácu dlhodobjšieho charakteru s cieľom ovplyvniť sociálnu situáciu dieťaťa/rodiča pri prekonávaní nepriaznivej životnej situácie.
Druh práce	individuálna/skupinová <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulatnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťaťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 60 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z , že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	sociálny pracovník/asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ PRE DIEŤA A RODIČOV V ROZVODOVÝCH / ROZCHODOVÝCH SITUÁCIÁCH, KEDY JE DIEŤAŤU A JEHO RODIČOM POTREBNÉ POSKYTNÚŤ SOCIÁLNE PORADENSTVO- § 11 ods. 2 písm. a)	
Cieľ	Poskytnutie sociálneho poradenstva rodičovi/rodičom nachádzajúcim sa v rozvodových/rozchodových situáciách a tým predchádzať nepriaznivým vplyvom a dopadom rozvodu/rozchodu na dieťa a jeho rodičov.
Cieľová skupina	Dieťa a jeho rodič/rodičia nachádzajúci sa v procese rozvodu/rozchodu
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rodičia nachádzajúci sa v/po procese rozvodu/rozvodu, ktorí majú narušenú vzájomnú komunikáciu - rodičia nachádzajúci sa v/po procese rozvodu/rozvodu, u ktorých je potrebné poskytnúť pomoc pri hľadaní vzájomnej dohody ohľadne starostlivosti o dieťa - rodič alebo rodičia, ktorí majú záujem porozumieť prežívaniu dieťaťa v rozchodovej/rozvodovej situácii - dieťa prežívajúce rozvod/rozchod rodičov ako nadmernú psychickú záťaž
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - prebiehajúce alebo plánované súdno znalecké posudzovanie - dlhodobý (niekoľkoročný) konflikt rodičov ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, pričom počas tohto obdobia klienti opakovane absolvovali program sociálneho poradenstva v Centre pre deti a rodiny - pri dôvodnom podozrení alebo preukázanom zneužívaní či týraní maloletého dieťaťa, alebo partnera/expartnera
Bloky	<p>Blok 1 Poskytovanie sociálneho poradenstva rozvádzajúcim/rozchádzajúcim rodičom</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc a podpora rodičom pri vyrovnávaní sa so životnou zmenou, hľadanie možností a prijateľných spôsobov riešenia rozvodovej/rozchodovej situácie - poskytnutie informácií o priebehu súdnych konaní vo veci rozvodu a ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu <p>Blok 2 Sociálne poradenstvo zamerané na zmiernenie dôsledkov rozvodovej/rozchodovej situácie na dieťa</p> <ul style="list-style-type: none"> - oboznámenie dieťaťa a tiež rodiča/rodičov s právami dieťaťa - veku primerané oboznámenie dieťaťa s procesom rozvodu - zmapovanie očakávaní dieťaťa v novovzniknutej rodinnej situácii a predstáv o fungovaní rodiny v budúcnosti - edukácia rodiča/rodičov ohľadom prežívania dieťaťa počas rozvodovej/rozchodovej situácie v rodine - zosúladenie predstáv a očakávaní dieťaťa a rodiča/rodičov o budúcom fungovaní rodiny

	<p>Blok 3 Podpora spolupracujúceho rodičovstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc pri nastavení pravidiel výchovných štýlov a informovania ohľadom detí (spôsob a frekvencia vzájomného informovania rodičov, stanovenie pravidiel a nastavenie konkrétnych podmienok realizácie pri zabezpečovaní starostlivosti a výchovy dieťaťa a pod.) - pomoc pri úprave komunikácie medzi rodičmi ohľadom dieťaťa (edukácia o pravidlách konštruktívnej komunikácii, príp. jej nácvik) - pomoc pri uľahčení komunikácie rodičov pri nastavovaní nových pravidiel ohľadom finančného zabezpečenia starostlivosti o dieťa, riešenia bytovej otázky, vzdelávacej inštitúcie, lekárskej starostlivosti a voľnočasových aktivít pre dieťa a pod.
Zhrnutie	Program sa zameriava na podporu a pomoc dieťaťu a jeho rodičom, ktorí sa ocitli v rozvodovej/rozchodovej situácii, ktorá môže mať stresujúci, traumatizujúci a záťažový charakter a môže viesť k destabilizácii jednotlivca alebo rodiny.
Druh práce	individuálna <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulantnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťaťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 30 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z , že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	sociálny pracovník/asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.	

PODPROGRAM ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE ODBORNÝCH METÓD NA PRISPÔSOBENIE SA NOVEJ SITUÁCII - § 11 ods. 3 písm. b) bod 1	
Cieľ	Cieľom programu je zmiernenie možného negatívneho dopadu novej situácie na rodinu prostredníctvom poskytnutia odbornej pomoci zameranej na stabilizáciu rodinného prostredia.
Cieľová skupina	<ul style="list-style-type: none"> - Dieťa a jeho rodič/rodičia alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Deti a ich rodiny, ktoré potrebujú pomoc pri adaptácii na novú situáciu
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život, alebo zdravie zamestnancov centra - pri dôvodnom podozrení alebo preukázanom zneužívaní, či týraní maloletého dieťaťa, alebo partnera/expartnera
Bloky	<p>Blok 1 Počiatočná, iniciálna, úvodná fáza – prvý kontakt s klientom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nadviazanie vzťahu s dieťaťom a/alebo rodinou - zisťovanie základných anamnestických údajov a ich spracovanie <p>Blok 2 Stredná fáza - zadefinovanie problému a hľadanie spôsobov riešenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumenie faktorom vzniku a udržiavania problémového správania - definovanie toho, čo v rodinnom systéme funguje - plánovanie, výber a aplikácia intervencií v atmosfére podporného vzťahu pre potrebné zmeny <p><i>napríklad témy:</i></p> <p>Téma: Zmena v usporiadaní starostlivosti o dieťa</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc pri zlepšení/obnove vzťahu dieťaťa s rodičom (pravidlá komunikácie, stretávania, identifikácia zdrojov konfliktných situácií apod.) - pomoc pri úprave komunikácie medzi jednotlivými členmi rodiny - sociálne poradenstvo ohľadom starostlivosti a výchovy dieťaťa (zjednotenie výchovných postupov a plnenia povinností vyplývajúcich z povinnej školskej dochádzky dieťaťa, zabezpečenie zdravotnej, finančnej, sociálnej starostlivosti) <p>Téma: Strata/nezvestnosť/odchod významnej vzťahovej osoby dieťaťa</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc a podpora dieťaťa pri vyrovnávaní sa s úmrtím/ nezvestnosťou/ odchodom rodiča, blízkej osoby - poskytnutie sociálneho poradenstva rodičovi/rodičom a sprevádzanie pri vybavovaní náležitostí súvisiacich so vzniknutou situáciou

	<p>Téma: Zmena zdravotného stavu dieťaťa, rodiča/osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa alebo inej blízkej osoby</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc a podpora rodiny pri vyrovnávaní sa s novou životnou situáciou a pri hľadaní zdrojov rodiny - sociálne poradenstvo pri riešení nepriaznivej finančnej situácie rodiny spôsobenej zmenou zdravotného stavu, informovanie o možnostiach pomoci <p>Téma: Zmena/strata bývania</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc a podpora rodiny pri vyrovnávaní sa so zmenou/stratou bývania - poskytnutie sociálneho poradenstva a sprevádzanie v hľadaní riešenia aktuálnej situácie - pomoc pri adaptácii na nové sociálne prostredie (pomoc pri včlenení sa novej sociálnej komunity, vyhľadávaní možností trávenia voľného času, budovaní nových vzťahov a udržiavaní predošlých a pod.) <p>Téma: Zmena vo fungovaní rodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc a podpora rodiny pri začlenení novej udalosti do systému fungovania rodiny (narodenie ďalšieho dieťaťa, návrat/odchod rodiča VTOS, nový partner rodiča, nezamestnanosť, zmena zamestnania rodiča s výrazným vplyvom na fungovanie rodiny, zmena životného štýlu jedného alebo viacerých členov rodiny a pod.) - edukácia o možnom vplyve novej udalosti na jednotlivých členov rodiny ako aj na celý rodinný systém - sociálne poradenstvo a sprevádzanie pri riešení vzniknutých problémov súvisiacich s adaptáciou na novú situáciu v rodine (pomoc a sprevádzanie pri vybavovaní dokladov a štátnych sociálnych dávok, pomoc pri riešení aktuálnej finančnej situácie a pod.) <p>Blok 3 Záverečná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotenie udržateľnosti zmeny- ustálenie sebapomáhajúcich zručností - ukončenie pomoci a podpory dieťaťa a jeho rodine
Zhrnutie	Program sa zameriava na podporu a pomoc dieťaťa a jeho rodine, ktorá sa ocitla v novej životnej situácii, ktorá môže mať stresujúci, traumatizujúci a záťažový charakter a môže viesť k destabilizácii jednotlivca a rodiny.
Druh práce	individuálna/skupinová <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťaťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulatnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 40 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z , že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	sociálny pracovník/asistent sociálnej práce v rámci svojich

	<p>kompetencií <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i></p>
<p><i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i></p>	

PODPROGRAM JE ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE ODBORNÝCH METÓD PRÁCE NA PODPORU RIEŠENIA VÝCHOVNÝCH, SOCIÁLNYCH A INÝCH PROBLÉMOV A V RODINE A MEDZIĽUDSKÝCH VZŤAHOCH - § 11 ods. 3 písm. b) bod 3

Cieľ	Poskytnutie odbornej pomoci pri riešení výchovných, sociálnych, a iných problémov v rodine a taktiež pri riešení problémov medziľudských vzťahov. Cieľom je predchádzanie nepriaznivým vplyvom zaťažujúcej/konfliktnej situácie na dieťa a jeho rodinu.
Cieľová skupina	<ul style="list-style-type: none"> - Dieťa a jeho rodič/rodičia alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa - Rodiny, v ktorých sa vyskytujú komunikačné a vzťahové problémy medzi jednotlivými jej členmi
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Deti a ich rodiny, u ktorých sa prejavujú problémy v správaní (ako napr. záškoláctvo, šikanovanie, problémy s učením, agresívne správanie, úteky z domu, nerešpektovanie autorít, experimentovanie s návykovými látkami, predčasná sexualita, pomoc pri zvládaní emočnej nestability) - rodina, ktorá potrebuje pomoc pri riešení problémov v medziľudských vzťahoch
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť, alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - pri dôvodnom podozrení alebo preukázanom zneužívaní, či týraní maloletého dieťaťa, alebo partnera/expartnera
Bloky	<p>Blok 1 Počiatková, iniciálna, úvodná fáza – prvý kontakt s klientom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nadviazanie vzťahu s dieťaťom a/alebo rodinou - zisťovanie základných anamnestických údajov a ich spracovanie <p>Blok 2 Stredná fáza - zadefinovanie problému a hľadanie spôsobov riešenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumenie faktorom vzniku a udržiavania problémového správania - definovanie toho, čo v rodinnom systéme funguje - plánovanie, výber a aplikácia intervencií v atmosfére podporného vzťahu pre potrebné zmeny <p><i>napríklad témy:</i></p> <p>Téma: Problémy prejavujúce sa v rodine</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikácia zdrojov konfliktných situácií v rodine - ventilácia napätia a negatívnych pocitov, ktoré vznikajú pri konfliktných situáciách v rodine - edukácia rodičov primerane reagovať na potreby detí - pomoc pri úprave komunikácie medzi jednotlivými členmi rodiny - edukácia pri výskyte rizikového správania (identifikácia príčin, dôsledkov, prevencia vzniku a možnej recidívy)

	<p>rizikového správania)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc pri voľbe vhodného výchovného štýlu (nastavovanie hraníc, pravidiel a ich dôsledné dodržiavanie) a jeho aplikácie do rodinného systému <p>Téma: Problémy prejavujúce sa v škole</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikácia zdrojov konfliktných situácií v školskom kolektíve a ventilácia vznikajúceho napätia, nácvik riešenia konfliktných situácií - edukácia rodičov /dieťaťa o požiadavkách na dieťa z hľadiska domácej prípravy na vyučovanie (nastavenie harmonogramu prípravy, zabezpečenia školských pomôcok a pod.) - pomoc pri prehlbovaní vzťahu medzi učiteľom, rovesníckou skupinou a dieťaťom <p>Téma: Problémy v oblasti finančného hospodárenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikácia pôvodu vzniku finančných problémov (zdravotné znevýhodnenie člena rodiny, úmrtie v rodine, strata zamestnania, rodina s dlhmi a exekúciami a pod.) - poskytnutie sociálneho poradenstva a sprevádzania v hľadaní riešení podľa identifikovaných príčin - pomoc pri nastavení riešenia finančnej situácie rodiny (konsolidácia finančného hospodárenia rodiny a pod.) <p>Téma: Problémy so začlenením sa do spoločnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikácia problému začlenenia dieťaťa a rodiny do spoločnosti (etnicita, vierovyznanie, alternatívny životný štýl, rodina s členom vo VTOS, rodina s dlhodobou vážne chorým členom a pod.) - poskytnutie sociálneho poradenstva a sprevádzania v hľadaní riešení podľa identifikovaného problému <p>Blok 3 Záverečná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotenie udržateľnosti zmeny- ustálenie sebapomáhajúcich zručností - ukončenie pomoci a podpory dieťaťa a jeho rodine
Zhrnutie	Program sa zameriava na podporu a pomoc dieťaťa a jeho rodine mobilizáciou zdrojov rodiny v prospech eliminácie jej problémov.
Druh práce	individuálna/skupinová <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulatnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 30 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z , že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	sociálny pracovník/asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho</i>

	<i>rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
--	--

<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>

PODPROGRAM ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ POSKYTOVANIA ALEBO ZABEZPEČENIA POSKYTNUTIA SOCIÁLNEHO PORADENSTVA A VYKONÁVANIA ALEBO ZABEZPEČENIA VYKONÁVANIA OPATRENÍ NA ULAHČENIE RIEŠENIA VÝCHOVNÝCH PROBLÉMOV ALEBO RODINNÝCH PROBLÉMOV - § 73 ods. 6 písm. d) vykonávanie opatrení podľa § 44a ods. 1	
Cieľ	Poskytnutie sociálneho poradenstva náhradnému rodičovi, ktoré uľahčí realizáciu náhradnej starostlivosti a poskytnutie pomoci a podpory pri riešení výchovných a rodinných problémov.
Cieľová skupina	náhradní rodičia (fyzické osoby, ktorým je dieťaťa zverené do NOS, pestúni a poručníci, ktorí sa osobne starajú o dieťa)
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rodina s dieťaťom v náhradnej starostlivosti, ktorá má problém s adaptáciou na novú situáciu. Výchovné problémy alebo rodinné problémy.
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy náhradného rodiča/rodičov vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie náhradného rodiča/rodičov priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra
Bloky	<p>Blok 1 Pomoc náhradným rodičom pri adaptácii dieťaťa na nové rodinné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc a podpora pri upevňovaní vzťahu medzi náhradným rodičom a dieťaťom - pomoc pri zvládaní náhradnej starostlivosti a jej vplyvu na rodinný systém - pomoc pri riešení problémov s výchovou (voľba výchovných štýlov, nastavovanie pravidiel atď.) <p>Blok 2 Poskytovanie sociálneho poradenstva a sprevádzanie náhradných rodičov</p> <ul style="list-style-type: none"> - pri uplatňovaní zákonných nárokov (štátnych sociálnych dávok a pod.) - pri riešení finančnej situácie rodiny (konsolidácia finančného hospodárenia rodiny a pod.) - pri príprave dieťaťa na osamostatnenie (výber a plánovanie ďalšieho vzdelávania/zamestnania, podpora sebestačnosti dieťaťa a pod.) <p>Blok 3 Sprevádzanie náhradného rodiča pri vytváraní/obnove vzťahov medzi dieťaťom a biologickou rodinou</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotenie silných a slabých stránok náhradnej rodiny pri obnove vzťahu dieťaťa s jeho biologickou rodinou - pomoc pri vyladení vzťahov medzi náhradnými, biologickými rodičmi a dieťaťom - podpora identity dieťaťa (kultúrna, etnická, náboženská identita a pod.) a kontinuity jeho životnej histórie
Zhrnutie	Podprogram sa zameriava na poskytovanie sociálneho poradenstva zameraného na uľahčenie realizácie náhradnej starostlivosti a sprevádzanie náhradných rodičov pri riešení výchovných a rodinných problémov.
Druh práce	Individuálna/skupinová <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné</i>

	<i>prispôbiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulantnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôbiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 40 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z , že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	sociálny pracovník/asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM ZAMERANÝ NA POSKYTOVANIE SOCIÁLNEHO PORADENSTVA MLADÉMU DOSPELÉMU PO UKONČENÍ NÁHRADNEJ STAROSTLIVOSTI - § 73 ods. 6 písm. e)

Cieľ	Poskytnutie odbornej pomoci a podpory mladému dospelému pri zaradovaní sa do bežného života prostredníctvom zvyšovania informovanosti vo vybraných oblastiach a posilňovaním sociálnych zručností potrebných pre aktívny pracovný, rodinný a osobný život.
Cieľová skupina	Mladí dospelí po ukončení náhradnej starostlivosti
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - mladý dospelý, ktorý ukončil náhradnú starostlivosť a má záujem zlepšiť svoje sociálne zručnosti potrebné pre začlenenie sa do spoločnosti
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy mladého dospelého vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie mladého dospelého priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra
Bloky	<p>Blok 1 Poskytnutie odbornej pomoci a podpory pri zaradovaní do pracovného života</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc pri orientácii mladého dospelého pri možnosti uplatnenia na trhu práce, prehodnotenie možnosti ďalšieho vzdelávania, doplnenia si kvalifikácie (napr. rekvalifikačné kurzy a pod.) - poskytnutie sociálneho poradenstva pri získavaní a vyhodnocovaní informácií potrebných pri hľadaní zamestnania - pomoc pri príprave na pracovný pohovor (potrebné dokumenty, príprava na pracovný pohovor– oblečenie, spôsob vyjadrovania sa, informovanie sa o ponúkanom mieste/firme atď.) - pomoc a podpora pri osvojovaní a upevňovaní pracovných návykov <p>Blok 2 Poskytovanie sociálneho poradenstva v otázke bývania</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprevádzanie mladého dospelého pri kontakte so vzťahovými osobami , zváženie možnosti návratu do prirodzeného rodinného prostredia - poskytnutie sociálneho poradenstva o možnostiach bývania pre mladého dospelého - pomoc pri orientácii dostupných alternatívach bývania („domov na pol ceste“, ubytovňa, prenájom bytovej jednotky, kúpa nehnuteľnosti a pod.) - poskytnutie pomoci pri uplatňovaní si zákonných nárokov spojených s bývaním <p>Blok 3 Poskytovanie sociálneho poradenstva za účelom finančnej gramotnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - poskytnutie sociálneho poradenstva v oblasti finančnej gramotnosti s ohľadom na príjmy a výdaje, hospodárenie s finančnými prostriedkami, tvorba finančnej rezervy - pomoc pri zostavovaní a vedení osobného rozpočtu (plánovanie osobných financií, tvorba úspor, využívanie bankových a nebankových produktov a pod.)

	<p>Blok 4 Pomoc pri vytváraní a udržaní podpornej siete interpersonálnych vzťahov mladého dospelého</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc pri budovaní a upevňovaní vzťahov mladého dospelého s rodinou a širším okolím - pomoc pri orientácii v dostupných voľnočasových aktivitách (pomoc pri plánovaní zmysluplného využívania voľného času, rozvoj záujmov) - poskytnutie informácií a sprostredkovanie kontaktu na pomáhajúce organizácie v okolí
Zhrnutie	Podprogram sa zameriava na poskytovanie sociálneho poradenstva zameraného na uľahčenie začlenenia mladého dospelého do pracovného a sociálneho prostredia po ukončení náhradnej starostlivosti.
Druh práce	individuálna/skupinová <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulatnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 60 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z, že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	sociálny pracovník/asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať aj iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.	

PODPROGRAM ZAMERANÝ NA ÚPRAVU RODINNÝCH A SOCIÁLNYCH POMEROV DIEŤAŤA § 11 ods. 3 písm. b) bod 2

Cieľ	Úprava rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa a rodiny najmä prostredníctvom posilňovania rodičovských a sociálnych zručností za účelom eliminácie negatívnych vplyvov ohrozujúcich dieťa a rodinu.
Cieľová skupina	Dieťa, rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, príbuzní dieťaťa a iné blízke osoby dieťaťa
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Rodina s deťmi v nepriaznivej rodinnej a sociálnej situácii, ktorá zlyháva vo viacerých funkciách, a tým ohrozuje fyzický, psychický alebo sociálny vývin dieťaťa alebo na dieťa pôsobia negatívne vplyvy z okolia.
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť, alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - pri dôvodnom podozrení alebo preukázanom zneužívaní, či týraní maloletého dieťaťa alebo partnera/expartnera
Bloky	<p>Blok 1 Podpora a rozvoj rodičovskej roly</p> <ul style="list-style-type: none"> - posilnenie identifikácie s rolou rodiča, podpora jej akceptácie a s ňou súvisiacich práv a povinností - zhodnotenie silných a slabých stránok rodiča, jeho schopnosti vytvárať priestor pre dieťa na učenie a rozvíjanie sa, schopnosti aplikovať výchovné postupy, schopnosti uskutočňovať samostatné rozhodnutia, schopnosti nájsť a aplikovať vhodné riešenia a pod. - posilnenie kompetencií a sociálnych zručností rodičov v oblasti komunikácie <p>Blok 2 Podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora a posilnenie vzťahov v rodine prostredníctvom identifikácie vzťahov medzi jednotlivými členmi rodiny, pomoci pri získavaní nadhľadu na problémové situácie a poskytnutie priestoru na ventiláciu vnútorného prežívania - podpora akceptácie, empatie a autenticity v rodine, upevňovanie a posilňovanie vzťahových väzieb medzi členmi rodiny - podpora členov rodiny vo vytváraní príležitostí na spoločnú komunikáciu a trávenie voľného času - podpora pri riešení konfliktných situácií (napr. analýza príčin a nácvik nového správania) a pod. <p>Blok 3 Starostlivosť o napĺňanie potrieb dieťaťa</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc pri vyhodnotení silných a slabých stránok rodiny v oblasti uspokojovania potrieb dieťaťa, edukácia rodičov o vývinových štádiách dieťaťa a jeho potrieb v priebehu vývinu - edukácia rodičov ohľadom starostlivosti o dieťa primerane jeho veku (napr. zdravotná starostlivosť -

	<p>dodržiavanie liečebného režimu, povinné očkovanie, hygiena, bezpečné prostredie, výživa)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc pri identifikácii výchovného štýlu rodičov, analýza pozitív/negatív zvoleného výchovného štýlu, korekcia v oblasti výchovného štýlu - vedenie a nácvik konkrétnych zručností (napr. nácvik hygienických návykov, správneho podávania liekov pri chorobe dieťaťa, prebaľovania, dojčenia, kúpania, prípravy dieťaťa na vyučovanie, plánovania aktívneho trávenia voľného času detí, komunikácie s dieťaťom a upevňovanie zmeny vo výchovnom štýle) <p>Blok 4 Nácvik a rozvoj finančnej gramotnosti/ekonomických kompetencií rodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - bilancia rodinných financií/zhodnotenie ekonomickej situácie rodiny, identifikácia a zadefinovanie finančných zdrojov, zostavenie rodinného rozpočtu, zostavenie peňažného denníka, komunikácia rodiny s veriteľmi, základné pravidlá riadenia vlastných financií, rozvoj potenciálu získavania vlastného príjmu a motivácia rodičov k uplatneniu sa na trhu práce a schopnosť sporiť, plnenie finančných záväzkov a pod. <p>Blok 5 Starostlivosť o domácnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza jednotlivých aspektov fungovania spoločnej domácnosti a podpora pri tvorbe vhodného a bezpečného prostredia pre fyzický, psychický a sociálny rozvoj detí a rodiny, posilňovanie pozitívnych zvykov a rodinných tradícií, upevňovanie hygienických a stravovacích návykov, nácvik starostlivosti o domácnosť– poriadok, pranie, varenie, motivácia jednotlivých členov rodiny k plneniu bežných povinností v domácnosti– vhodné zadelenie povinností medzi členov rodiny a pod.
Zhrnutie	Podprogram je zameraný na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa. Cieľom je zlepšenie starostlivosti o dieťa, o domácnosť, o ekonomickú situáciu rodiny, zameriava sa na identifikáciu vonkajších a vnútorných zdrojov rodiny, ktoré vedú k úprave rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa.
Druh práce	individuálna/skupinová <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulantnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 85 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčaniu MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z, že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	sociálny pracovník/ asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PROGRAM ZAMERANÝ NA PODPORU OBNOVY ALEBO ROZVOJA RODIČOVSKÝCH ZRUČNOSTÍ §11 ods. 3 . písm. b) bod 4

Cieľ	Rozvoj a obnova kompetencií rodičov v starostlivosť o dieťa so zameraním sa na predchádzanie, zmiernenie alebo eliminovanie príčin ohrozenia dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí.
Cieľová skupina	Rodiny, u ktorých je ohrozený zdravý fyzický, sociálny a psychický vývin dieťaťa
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<ul style="list-style-type: none">- deti, u ktorých je ohrozený psychický, fyzický a sociálny vývin z dôvodu rozpadu rodiny, krízovej situácie v rodine, nevládnutých rodičovských zručností, nedostatočnej starostlivosti a neuspokojovania základných životných potrieb dieťaťa- rodič, nevládajúci starostlivosť o dieťa (napr. rodič z málo podnetného prostredia)- rodiny s dieťaťom, kde hrozí riziko vyňatia dieťaťa z prirodzeného rodinného prostredia a pod.
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none">- závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť, alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení- správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život, alebo zdravie zamestnancov centra- pri dôvodnom podozrení alebo preukázanom zneužívaní či týraní maloletého dieťaťa, alebo partnera/expartnera
Bloky	<p>Blok 1 Podpora a rozvoj rodičovskej roly</p> <ul style="list-style-type: none">- posilnenie identifikácie s rolou rodiča, podpora jej akceptácie a s ňou súvisiacich práv a povinností- zhodnotenie silných a slabých stránok rodiča, jeho schopnosti vytvárať priestor pre dieťa na učenie a rozvíjanie sa, schopnosti aplikovať výchovné postupy, schopnosti uskutočňovať samostatné rozhodnutia, schopnosti nájsť a aplikovať vhodné riešenia a pod.- posilnenie kompetencií a sociálnych zručností rodičov v oblasti komunikácie <p>Blok 2 Podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine</p> <ul style="list-style-type: none">- podpora a posilnenie vzťahov v rodine prostredníctvom identifikácie vzťahov medzi jednotlivými členmi rodiny, pomoc pri získavaní nadhľadu na problémové situácie a poskytnutie priestoru na ventiláciu vnútorného prežívania- podpora akceptácie, empatie a autenticity v rodine, upevňovanie a posilňovanie vzťahových väzieb medzi členmi rodiny- podpora členov rodiny vo vytváraní príležitostí na spoločnú komunikáciu a trávenie voľného času- podpora pri riešení konfliktných situácií (napr. analýza príčin a nácvik nového správania) a pod. <p>Blok 3 Starostlivosť o napĺňanie potrieb dieťaťa</p> <ul style="list-style-type: none">- pomoc pri vyhodnotení silných a slabých stránok rodiny v oblasti uspokojovania potrieb dieťaťa, edukácia rodičov o vývinových štádiách dieťaťa a jeho potrieb v priebehu vývinu

	<ul style="list-style-type: none"> - edukácia rodičov ohľadom starostlivosti o dieťa primerane jeho veku (napr. zdravotná starostlivosť - dodržiavanie liečebného režimu, povinné očkovanie, hygiena, bezpečné prostredie, výživa - pomoc pri identifikácii výchovného štýlu rodičov, analýza pozitív/negatív zvoleného výchovného štýlu, korekcia v oblasti výchovného štýlu - vedenie a nácvik konkrétnych zručností (napr. nácvik hygienických návykov, správneho podávania liekov pri chorobe dieťaťa, prebaľovania, dojčenia, kúpania, prípravy dieťaťa na vyučovanie, plánovania aktívneho trávenia voľného času detí, komunikácie s dieťaťom a upevňovanie zmeny vo výchovnom štýle)
Zhrnutie	Podprogram na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností sa zameriava na rozvoj a nácvik základných rodičovských zručností, na uspokojovanie potrieb detí, uvedenie si silných stránok a rezerv rodičov pri starostlivosti o deti, na predchádzanie zanedbávania dieťaťa a predchádzanie vyňatia dieťaťa z prirodzeného rodinného prostredia.
Druh práce	individuálna/skupinová <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulatnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 75 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z, že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	sociálny pracovník/asistent sociálnej práce v rámci svojich kompetencií <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM JE ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PSYCHOLOGICKEJ POMOCI PRE RODIČOV DIEŤAŤA V ZÁUJME OBNOVY MANŽELSKÉHO SPOLUŽITIA A V ZÁUJME PREDCHÁDZANIA NEPRIAZNIVÝM VPLYVOM ROZVODU NA DIEŤA - § 11 ods. 2 písm.b)

Cieľ	Poskytnúť psychologickú pomoc rodičovi/rodičom nachádzajúcim sa v/po procese rozvodu/rozchodu a tým predchádzať nepriaznivým vplyvom a dopadom rozvodu/rozchodu na dieťa i jeho rodičov.
Cieľová skupina	<ul style="list-style-type: none"> - rodičia maloletých detí v procese rozvodu/rozchodu alebo po rozvodu/rozchode
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rodičia nachádzajúci sa v/po procese rozvodu/rozchodu, ktorí majú narušenú vzájomnú komunikáciu - rodičia nachádzajúci sa v/po procese rozvodu/rozchodu, ktorým je potrebné poskytnúť pomoc pri hľadaní vzájomnej dohody ohľadne starostlivosti o dieťa - rodič alebo rodičia, ktorí majú záujem porozumieť prežívaniu dieťaťa v rozvodovej/rozchodovej situácii
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie rodiča/rodičov priamo ohrozujúce život, alebo zdravie zamestnancov centra - prebiehajúce alebo plánované súdnoznalecké posudzovanie - dlhodobý (niekoľkoročný) konflikt rodičov ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, pričom počas tohto obdobia klienti opakovane absolvovali program psychologického poradenstva na RPPS, alebo iné psychologické párové poradenstvo za účelom riešenia tejto situácie - pri dôvodnom podozrení alebo preukázanom zneužívaní či týraní dieťaťa, alebo partnera/expartnera
Bloky	<p>Blok 1 Psychologické poradenstvo pre rozvádzajúcich/rozchádzajúcich sa rodičov</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychologická pomoc rodičom a podpora copingových stratégií pri zvládaní náročnej situácie - psychologická pomoc pri adaptácii sa na novú situáciu - a normalizácia prežívania a edukácia o procese vyrovnávania sa so stratou partnera (vrátanej straty/zmeny doterajšieho fungovania rodiny) <p>Blok 2 Edukácia rodičov ohľadne prežívania dieťaťa počas rozvodovej/rozchodovej situácie</p> <ul style="list-style-type: none"> - oboznámenie rodičov so zvyčajne prežívanými emóciami dieťaťa v tomto období a edukácia rodičov primerane reagovať na potreby detí - vedenia rozhovoru s dieťaťom veku primeraným spôsobom o rozvode/rozchode rodičov a budúcom fungovaní rodiny, korekcia skreslených očakávaní a informácií <p>Blok 3 Podpora spolupracujúceho rodičovstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc pri uľahčení/úprave komunikácie medzi rodičmi, medzi rodičom/mi a dieťaťom - pomoc pri nastavení pravidiel fungovania rodiny (zosúladenie výchovných štýlov, vzájomného informovania sa ohľadom detí a nastavenie konkrétnych podmienok

	<p>realizácie zabezpečovania starostlivosti a výchovy dieťaťa a pod.)</p> <p>Blok 4 Pomoc pri začlenení nového partnera/partnerky do rodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychologická pomoc a podpora rodiny pri začlenení nového partnera do systému fungovania rodiny - edukácia o možnom vplyve novej udalosti na jednotlivých členov rodiny ako aj na celý rodinný systém (ako hovoriť s dieťaťom o novom partnerovi/partnerke, prežívanie dieťaťa, stanovenie pravidiel spoločného fungovania) - psychologické poradenstvo a sprevádzanie pri riešení vzniknutých problémov súvisiacich s adaptáciou na novú situáciu v rodine
Zhrnutie	Cieľom je poskytovanie psychologickej pomoci v procese rozvodu/rozchodu rodičom dieťaťa v záujme minimalizovania negatívnych dopadov rozvodu/rozchodu na partnerské, predovšetkým rodičovské vzťahy, v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu/rozchodu na dieťa.
Druh práce	individuálna/párová <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulantnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 30 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z, že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	psychológ <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM JE ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ PRE DIEŤA A RODIČOV V ROZVODOVÝCH/ROZCHODOVÝCH SITUÁCIÁCH, KEDY JE POTREBNÉ DIEŤAŤU POSKYTNÚŤ ALEBO ZABEZPEČIŤ POTREBNÚ PSYCHOLOGICKÚ POMOC AJ PO ROZVODE - § 11 ods. 2 písm. c)	
Cieľ	Poskytnutie psychologickej pomoci dieťaťu vyjadriť a porozumieť vlastným pocitom, vytvorenie priestoru pre žialenie dieťaťa nad stratou doterajšieho systému fungovania rodiny, podpora pozitívneho vzťahu s každým z rodičov, poskytnutie pomoci pri psychickej adaptácii dieťaťa na zmeny a pri vytváraní stratégií zvládania bežného života a stimulácia zdrojov dieťaťa.
Cieľová skupina	- dieťa vo veku od 3 do 18 rokov a ich rodičia, ktorí sa ocitli v náročnej životnej situácii rozvodu/rozchodu
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	- dieťa prežívajúce rozvod/rozchod rodičov ako nadmernú psychickú záťaž
Kontraindikácie	- závažné psychiatrické diagnózy dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie dieťaťa a/alebo jeho rodiča/rodičov priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra - prebiehajúce alebo plánované súdnoznalecké posudzovanie - pri dôvodnom podozrení alebo preukázanom zneužívaní či týraní dieťaťa, alebo partnera/expartnera
Bloky	<p>Blok 1 Sprevádzanie dieťaťa v procese žialenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumenie aktuálne prežívaným emóciám, vytvorenie bezpečného prostredia pre žialenie, edukácia o procese smútenia - pomoc dieťaťu pri zvládaní náročnej situácie – adaptácia na novovzniknutú situáciu - práca s falošnými predstavami, obavami dieťaťa - pomoc pri nachádzaní vhodných spôsobov prejavovania vlastných emócií <p>Blok 2 Pomoc pri stabilizácii dieťaťa</p> <ul style="list-style-type: none"> - poskytnutie informácii dieťaťu veku primeraným spôsobom s procesom rozvodu/rozchodu rodičov a jeho štádiami (korekcia skreslených očakávaní a informácií) - poskytnutie informácii dieťaťu (veku primeraným spôsobom) a rodičom so zvyčajne prežívanými emóciami dieťaťa v tomto období a možností vyrovnávania sa s nimi - podpora pri procese postupného vyrovnania sa/zmierenia sa so situáciou rozvodu/rozchodu rodičov– prijatia a akceptácie novovzniknutej situácie v rodine <p>Blok 3 Pomoc pri uľahčení zvládania záťažových situácií</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychologická pomoc dieťaťu pri uľahčení prežívania situácií napätia a konfliktu v rodine - pomoc pri rozpoznaní spúšťačov konfliktných situácií a podpora pri hľadaní možností reagovania na takéto situácie - pomoc pri nácviku/úprave komunikácie medzi dieťaťom a rodičom s cieľom znížiť frekvenciu konfliktných situácií
Zhrnutie skrátiť	Cieľom je poskytovanie psychologickej pomoci dieťaťu v záujme minimalizovania negatívnych dopadov rozvodovej/rozchodovej

	situácie na dieťa a podpora adaptácie dieťaťa na zmenenú rodinnú situáciu.
Druh práce	individuálna <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/ terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulantnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 30 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z, že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	psychológ <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM ZAMERANÝ NA POSKYTNUTIE PORADENSKO-PSYCHOLOGICKEJ POMOCI RODINÁM SO ŠPECIFICKÝM PROBLÉMOM A PRI KRÍZOVÝCH SITUÁCIÁCH - § 11 ods. 3 písm. d)	
Modul	Rodina s dieťaťom s krízou identity
Cieľ	Stabilizácia prežívania a správania dieťaťa- sebaprijatie dieťaťa, podpora a akceptácia dieťaťa rodičom.
Cieľová skupina	- dieťa s krízou identity a členovia jeho rodiny
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	- dieťa prežívajúce spracovávanie vlastnej identity ako nadmernú záťaž
Kontraindikácie	- závažné psychiatrické diagnózy dieťaťa a/alebo rodiča/rodičov vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie dieťaťa a/alebo jeho rodiča/rodičov priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra
Bloky	<p>Blok 1 Sebavedomie a sebprijatie dieťaťa</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc pri poznávaní jeho silných a slabých stránok - pomoc so sebprijatím– smerovanie k poznaniu seba a nadobudnutie sebaúcty, budovanie sebavedomia uvedomovaním si a rozvíjaním silných stránok - pomoc pri identifikácii sa so sociálnymi rolami – pomenovanie rolí, pomocou ktorých je možné odpovedať na otázku kto som, kým som - vedenie k realistickým očakávaniam a plánovaniu budúcnosti vrátane možných problémov, strát a prehier - pomoc pri nadviazaní kontaktu s vlastnými potrebami a vedomím vlastných hraníc – podpora vyjadrovania vlastných potrieb a oceňovanie zdravého asertívneho správania <p>Blok 2 Podpora prežívania dieťaťa</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora prežívania formou uvoľňovania pocitov, emócií, napätia, zvládania stresu a nácvik sebaregulácie, pomoc pri hľadaní emočnej podpory vo svojom sociálnom okolí - vedenie k porozumeniu súvislosti, ktoré vedú k problémom a k následnej zmene prežívania a správania - podpora pri zmene postojov (napr. v dospievaní nepríjemné pocity z vlastného tela a pochybnosti o sebe a zmysle života) <p>Blok 3 Práca s rodinou</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s rodičmi zameraná na akceptáciu dieťaťa, zmiernenie konfliktov medzi rodičom a dieťaťom, - hľadanie a podpora vhodných, pozitívnych vzorcov komunikácie a správania rodiča voči dieťaťu - pomoc pri rozvíjaní a posilňovaní výchovných zručností rodičov s ohľadom na osobnosť a potreby dieťaťa
Zhrnutie	Podprogram určený pre rodiny s dieťaťom s krízou identity, primárne v období dospievania. Je zameraný na spoznávanie

	zjavných i skrytých atribútov, ktoré ovplyvňujú sebadôveru, pochopenie mechanizmov utvárania žiaducich návykov v správaní a získanie inšpiratívnych tipov ako budovať sebavedomie a preskúmať svoje hodnotové orientácie.
Druh práce	individuálna/skupinová <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulatnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 15 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z, že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	psychológ <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

Modul	Rodina s dieťaťom s homosexuálnou orientáciou
Cieľ	Stabilizácia prežívania a správania dieťaťa s homosexuálnou orientáciou; zakotvenie vlastnej sexuálnej orientácie; vytvorenie plánu coming out-u; podpora a akceptácia dieťaťa rodičom; podpora rodičov pri akceptovaní sexuálnej orientácie svojho dieťaťa.
Cieľová skupina	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa s homosexuálnou orientáciou - rodičia dieťaťa s homosexuálnou orientáciou - súrodenci dieťaťa s homosexuálnou orientáciou
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa, ktoré potrebuje pomoc pri spracovaní vlastnej sexuality - rodičia a súrodenci, ktorí potrebujú pomoc pri spracovaní homosexuálnej orientácie ich dieťaťa
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy dieťaťa a/alebo rodiča/rodičov vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie dieťaťa a/alebo jeho rodiča/rodičov priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra
Bloky	<p>Blok 1 Pomoc a podpora v zvládaní neistoty ohľadom sexuálnej orientácie</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc dieťaťu pri objavení neistoty ohľadom jeho sexuálnej orientácie - pomoc dieťaťu pri aktívnom hľadaní zdrojov informácií, ktoré mu môžu pomôcť pochopiť, čo sa v ňom deje a rozptýliť mýty a nepresnosti spojené so sexuálnou orientáciou - pomoc so seba prijatím dieťaťa– smerovanie k poznaniu seba a akceptácii toho kto som a aký som <p>Blok 2 Podpora prežívania a spracúvania vlastnej identity</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora prežívania dieťaťa prostredníctvom uvoľňovania pocitov, emócií, napätia - pomoc dieťaťu nestratiť pocit svojej vlastnej hodnoty pri prípadnom odmietaní ľuďmi z jeho okolia - pomoc pri prekonávaní prípadného poníženia, hanby a viktimizácie - pomoc pri vytvorení plánu coming outu (príprava dieťaťa urobiť coming out, vyhodnotenie rôznych scenárov a pod.) <p>Blok 3 Edukácia a podpora rodičov</p> <ul style="list-style-type: none"> - edukácia rodičov (mýty spojené s homosexualitou, následky na psychiku dieťaťa pri neprijatí jeho homosexuality a pod.) a normalizácia ich prežívania - uistenie rodičov, že ich dieťa je tým istým človekom, ktorým bolo predtým- zmenilo sa len ich vnímanie dieťaťa, obraz, ktorý o ňom mali - vytvoriť, ponúknuť všeobecné pravidlá o tom, ako hovoriť o homosexuálnej orientácii medzi členmi rodiny s cieľom dosiahnuť zdravú komunikáciu spojenú s coming outom ich dieťaťa
Zhrnutie	Podprogram je určený pre dieťa s neistotou ohľadom svojej sexuálnej orientácie (dieťa s homosexuálnou orientáciou). Je zameraný na pomoc pri preskúvaní jeho sexuálnej preferencie–

	sexuálnej identity, seba prijatí a podporu jeho prežívania. Zároveň je určený rodičom a súrodencom, ktorí chcú pracovať na akceptácii člena rodiny s homosexuálnou orientáciou.
Druh práce	individuálna/skupinová <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulatnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 15 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z, že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	psychológ <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

Modul	Rodina so závislým členom
Cieľ	Poskytnutie psychologickej pomoci rodinám so závislým členom s cieľom optimalizácie fungovania rodinného systému a života každého člena rodiny tak, aby dokázal efektívne zvládať náročnú životnú situáciu závislosti za účelom obmedzenia alebo odstraňovania negatívnych vplyvov.
Cieľová skupina	- Rodina so závislým členom
Indikácie (pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)	<ul style="list-style-type: none"> - Oslabená alebo narušená schopnosť rodiny zvládať problém závislosti - Narušená funkčnosť rodiny v dôležitých oblastiach, problémové správanie a komunikačné bariéry v rodinnom systéme - Konflikty v rodinných a medziľudských vzťahoch súvisiace s užívaním psychoaktívnych látok
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy dieťaťa a/alebo rodiča/rodičov vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie dieťaťa a/alebo jeho rodiča/rodičov priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra
Bloky	<p>Blok 1 Počiatočná, iniciálna, úvodná fáza – prvý kontakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nadviazanie vzťahu s rodinou, vytvorenie bezpečnej a dôvernej atmosféry - identifikácia problému, jeho zadefinovanie - uzavretie poradenského kontraktu (vytvorenie pracovného modelu, časový harmonogram – dohoda o organizácii stretnutí atď.) <p>Blok 2 Stredná fáza - zadefinovanie problému závislosti a spôsoby riešenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vplyv rodiny na vznik a udržiavanie závislosti - percepcia závislosti rodinou, intenzita narušenia vzťahov partnerský/rodičovský kontext závislosti a vyjasnenie rolí - skúmanie faktorov kodependencie (spoluzávislosti) - definovanie toho, čo v rodinnom systéme funguje (štruktúra rodiny, kontext moci, vnútorodínnej komunikácie a zmeny hodnôt) - plánovanie, výber a aplikácia intervencií v atmosfére podporného vzťahu pre potrebné zmeny - angažovanie, implementácia rozhodnutia riešiť problém závislosti <p>Blok 3 Záverečná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotenie poradenského procesu - zhodnotenie a podpora udržateľnosti zmeny - ustálenie sebapomáhajúcich zručností - ukončenie poradensko-psychologickej pomoci rodine
Zhrnutie	Program sa zameriava na poskytnutie psychologickej pomoci rodinám so závislým členom s cieľom zlepšenia fungovania rodinného systému.
Druh práce	individuálna/skupinová (V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné

	<i>prispôbiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulatnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôbiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 15 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z, že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	psychológ <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

Modul	Rodina s rodičom po návrate z výkonu trestu odňatia slobody
Cieľ	Poskytnutie psychologickkej pomoci rodinám s rodičom po návrate z výkonu trestu odňatia slobody s cieľom optimalizácie fungovania rodinného systému a života každého člena rodiny tak, aby dokázal efektívne zvládať náročnú životnú situáciu návratu rodiča z výkonu trestu za účelom obmedzenia alebo odstraňovania negatívnych vplyvov ohrozujúcich psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa.
Cieľová skupina	<ul style="list-style-type: none"> - rodina v adaptačnej fáze na novú životnú situáciu návratu z výkonu trestu jedného z rodičov do pôvodného rodinného prostredia
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rodič/rodina, ktorá má problém pri adaptácii na novovzniknutú situáciu návratu v rodine - rodič po návrate z výkonu trestu, ktorý má problém pri reintegrácii do sociálneho a pracovného prostredia - rodič, ktorý je zaradený do mediačných a probačných programov
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy dieťaťa a/alebo rodiča/rodičov vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie dieťaťa a/alebo jeho rodiča/rodičov priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra
Bloky	<p>Blok 1 Počiatočná, iníciaľna, úvodná fáza – prvý kontakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nadviazanie vzťahu s rodičom/rodinou, vytvorenie bezpečnej a dôvernej atmosféry - identifikácia problému, jeho zadefinovanie - uzavretie poradenského kontraktu (vytvorenie pracovného modelu, časový harmonogram – dohoda o organizácii stretnutí atď.) <p>Blok 2 Stredná fáza - zadefinovanie problémov súvisiacich s návratom z výkonu trestu a spôsoby riešenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumenie problematiky adaptačnej fázy rodiča po návrate z výkonu trestu do pôvodného rodinného prostredia (mechanizmy vzniku problémového správania rodiča vo vzťahu k druhému rodičovi a deťom) - zhodnotenie vplyvu väzenského prostredia na schopnosť adaptovať sa do spoločnosti - plánovanie, výber a aplikácia intervencií v atmosfére podporného vzťahu pre potrebné zmeny v adaptácii a reintegrácii - angažovanie, implementácia rozhodnutia v procese adaptácie a reintegrácie <p>Blok 3 Záverečná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotenie poradenského procesu - zhodnotenie a podpora udržateľnosti zmeny- ustálenie sebapomáhajúcich zručností - ukončenie poradensko-psychologickej pomoci rodine
Zhrnutie	Program sa zameriava na poskytnutie psychologickkej pomoci rodinám s rodičom, ktorý sa vracia po výkone trestu do pôvodného rodinného prostredia a spoločnosti s cieľom efektívneho zvládnutia

	tejto náročnej situácie členmi rodiny.
Druh práce	individuálna/skupinová <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulatnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 15 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z, že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	psychológ <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

Modul	Rodina so zdravotne postihnutým dieťaťom
Cieľ	Poskytnutie psychologickkej pomoci rodinám so zdravotne postihnutým dieťaťom s cieľom optimalizácie fungovania rodinného systému a života členov rodiny tak, aby dokázali efektívne zvládať náročnú životnú situáciu.
Cieľová skupina	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa so zdravotným postihnutím - členovia rodiny so zdravotne postihnutým dieťaťom (zahŕňajúc telesné, zmyslové, mentálne a viacnásobné postihnutie)
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rodina, ktorá potrebuje pomoc pri adaptácii na novovzniknutú situáciu v súvislosti so zdravotným postihnutím dieťaťa - náročné prežívanie, oslabená alebo narušená schopnosť rodiny zvládať problémy plynúce zo zdravotného postihnutia dieťaťa - narušená funkčnosť rodiny v dôležitých oblastiach v súvislosti so zdravotne postihnutým dieťaťom – konflikty, problematická komunikácia, problematické vzťahy,
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy dieťaťa a/alebo rodiča/rodičov vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie dieťaťa a/alebo jeho rodiča/rodičov priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra
Bloky	<p>Blok 1 Počiatočná, iníciaľná, úvodná fáza – prvý kontakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nadviazanie vzťahu s rodičom/rodinou, vytvorenie bezpečnej a dôvernej atmosféry - identifikácia problému, jeho zadefinovanie - uzavretie poradenského kontraktu (vytvorenie pracovného modelu, časový harmonogram – dohoda o organizácii stretnutí atď.) <p>Blok 2 Stredná fáza – Vedenie poradenského procesu pri práci s rodinou so zdravotne postihnutým dieťaťom</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s členmi rodiny zameraná na vyrovnávanie sa so záťažovou situáciou a akceptáciou dieťaťa s postihnutím, pomoc pri zvládaní emócií (strach, úzkosť, beznádej), podľa toho, v ktorej fáze akceptácie novej životnej situácie sa nachádzajú až po vyrovnanie sa s realitou) - psychologické poradenstvo pri odmietavej reakcii, nadmernom ochranárstve alebo zavrňovaní zdravotne postihnutého dieťaťa - pomoc rodine pri prekonávaní pocitov viny, poníženia, hanby a viktimizácie - pomoc a podpora v pomenovaní a vyjadrovaní emócií, napätia, chápaní vlastného prežívania, rodičovskej a manželskej role, vlastných potrieb, súrodeneckých vzťahoch, rozvoj sebareflexie, - pomoc pri nácviku, rozvíjaní a posilňovaní výchovných zručností rodičov s ohľadom na špecifiká plynúce z postihnutia dieťaťa, prehlbovanie vnímavosti rodičov voči potrebám dieťaťa/deti i vlastným potrebám - pomoc rodine pri stanovení nových pravidiel spolužitia, vymedzenie povinností, pomoc pri eliminovaní správania vyvolávajúceho napätie a konflikty, pomoc pri zvládaní

	<p>frustrácie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedenie k realistickým očakávaniam a plánovaniu budúcnosti vrátane možných problémov a obmedzení - podpora kompetencie rodiny zvládať problémy bez vonkajšej pomoci, sledovanie a reflektovanie dosiahnutých pokrokov <p>Blok 3 Záverečná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotenie poradenského procesu - zhodnotenie a podpora udržateľnosti zmeny - ustálenie sebakomáhajúcich zručností - ukončenie poradensko-psychologickej pomoci rodine
Zhrnutie	Podpora členov rodiny zameraná na prijatie a podporu zdravotne postihnutého dieťaťa, reorganizáciu rodinného systému, realistické prijatie situácie, hľadanie optimálnych možností fungovania rodiny.
Druh práce	individuálna/skupinová <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulantnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 30 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčaniu MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z, že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	psychológ <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

Modul	Rodina v krízovej situácii
Cieľ	Cieľom je pomôcť rodine prekonať krízu, porozumieť situácii v ktorej sa rodina ocitla a poskytnúť pocit bezpečia a podpory. Posilniť schopnosti členov rodiny vyrovnávať sa v rámci svojich možností s aktuálnou záťažovou situáciou a vrátiť sa do predkrízového stavu.
Cieľová skupina	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa a rodina v stave krízovej situácie, ktorú nie sú schopní vyriešiť vlastnými silami a prostriedkami
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - deti a rodičia, ktoré prežívajú nadmernú záťaž z dôvodu akútnej krízovej situácie v rodine zahŕňajúcej: situačnú krízu (strata blízkeho človeka, zdravotné problémy, rozvod); tranzitórnu krízu (kríza z očakávania životných zmien, napr. narodenie dieťaťa); krízu prameniacu z náhleho traumatizujúceho stresoru (prírodné katastrofy, znásilnenie, náhle úmrtie blízkej osoby); vývinové krízy
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy dieťaťa a/alebo rodiča/rodičov vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie dieťaťa a/alebo jeho rodiča/rodičov priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra
Bloky	<p>Blok: 1 Úvodná fáza - základná orientácia v situácii, zabezpečenie základných psychologických potrieb dieťaťa/rodiča</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvorenie vzťahu a atmosféry bezpečia - prvé zmapovanie situácie v rodine a odhad rizík, akútnosť riešenia osobitne u každého z členov rodiny s dôrazom na kontext vývinového štádia dieťaťa/detí - ventilácia prežívaných emócií klientov a ich reflexia (verbálne aj neverbálne) - nácvik svojpomocných mechanizmov na zvládanie akútnej stresovej situácie <p>Blok: 2 Stredná fáza – Vedenie poradenského procesu pri spracovaní krízových situácií</p> <ul style="list-style-type: none"> - posúdenie psychického stavu, preskúmanie potrieb klientov, mapovanie silných miest, identifikácia vzťahového kontextu – posúdenie kto všetko je v kríze (s dôrazom na zachytenie stavu detí), zmapovanie osobnej zraniteľnosti členov rodiny - poradenská práca s rodičom a dieťaťom zameraná na redukciiu napätia, zaistenie bezpečia, zmiernenie následkov, normalizácia reakcií na stres a podpora vlastného prežívania a vyjadrovania vlastného vnímania a pod. - Podpora kompetencie rodiny zvládať problémy, sledovanie a reflektovanie dosiahnutých pokrokov - stabilizácia, postupný návrat na predkrízovú úroveň fungovania <p>Blok 3 Záverečná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotenie poradenského procesu - zhodnotenie a podpora udržateľnosti zmeny- ustálenie

	<p>sebapomáhajúcich zručností</p> <p>- ukončenie poradensko-psychologickej pomoci rodine</p>
Zhrnutie	<p>Program je zameraný na predchádzanie, zmiernenie a elimináciu dopadu ohrozenia dieťaťa krízovou situáciou. Jeho hlavným cieľom je pomôcť rodine prekonať krízu, poskytnúť bezpečie, podporu, úľavu a nádej, minimalizovať ohrozenie jednotlivých členov rodiny, zabrániť prehĺbeniu krízy.</p>
Druh práce	<p>individuálna/skupinová</p> <p><i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i></p>
Forma práce	<p>ambulantná/terénna</p> <p><i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulatnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i></p>
Trvanie	<p>max. 30 hod.</p> <p><i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z, že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i></p>
Kto realizuje	<p>psychológ</p> <p><i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i></p>
<p><i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i></p>	

Modul	Rodina s dieťaťom s poruchami správania
Cieľ	Poskytnúť psychologickú pomoc rodinám s dieťaťom s poruchami správania, podporiť rozvoj kompetencií a zručností, ktoré pomôžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy a formy správania dieťaťa, a tým prispieť k optimalizácii fungovania rodinného systému.
Cieľová skupina	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa s poruchami správania - členovia rodiny dieťaťa s poruchami správania
Indikácie (pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)	<ul style="list-style-type: none"> - negativistické a vzdorovité správanie dieťaťa - agresívne prejavy (agresívne predstavy alebo zámery, agresívne slovné prejavy, ako sú: nadávky, vyhrážky, fyzická agresia alebo agresívny akt zameraný proti predmetom, živým bytostiam, zvieratám, osobám, či voči sebe) - rizikové správanie (vyhľadávanie nebezpečných situácií ako napr. vyliezanie na vysoké objekty, experimentovanie s chemickými a výbušnými látkami, hra s ohňom) - úteky z domova a túlanie - privlastňovanie si cudzích vecí, krádeže - záškoláctvo - šikanovanie - iné problémové správanie
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy dieťaťa a/alebo rodiča/rodičov vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie dieťaťa a/alebo jeho rodiča/rodičov priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra
Bloky	<p>Blok 1 Práca s dieťaťom</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc a podpora v pomenovaní a vyjadrovaní emócií, chápaní vlastného prežívania, rozvoj sebareflexie - zvládanie frustrácie, zvyšovanie frustračnej tolerance - rozvoj komunikačných zručností - nácvik stratégií zvládania záťaže, učenie novým, sociálne prijateľným návykom a formám správania - rozvoj iných sociálno-psychologických spôsobilostí <p>Blok 2 Práca s rodičom</p> <ul style="list-style-type: none"> - prehlbovanie vnímanosti rodičov voči potrebám dieťaťa - podpora vzájomnej komunikácie medzi rodičmi a deťmi - rozvoj rodičovských zručností, edukácia rodičov v oblasti stanovenia a dodržiavania pravidiel dôslednej výchovy <p>Blok 3 Práca s rodinou</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikácia zdrojov konfliktných situácií v rodine - ventilácia napätia a negatívnych pocitov ktoré vznikajú pri konfliktných situácií v rodine - pomoc pri úprave komunikácie medzi jednotlivými členmi rodiny - edukácia pri výskyte problémového správania (identifikácia príčin, dôsledkov, prevencia vzniku a možnej recidívy problémového správania) - pomoc pri voľbe vhodného výchovného štýlu (stanovenie hraníc, pravidiel a ich dôsledné dodržiavanie) a jeho

	aplikácie do rodinného systému
Zhrnutie	V priebehu poradenského procesu sa dieťa učí porozumieť vlastnému prežívaniu, učí sa nové spôsoby zvládania záťaže a situačne korigovať svoje správanie. Rodičia sa učia porozumieť svojmu dieťaťu a adekvátne reagovať na jeho potreby.
Druh práce	individuálna/skupinová <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulatnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 20 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z, že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	psychológ <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM JE URČENÝ MALOLETÉMU DIEŤAŤU ALEBO JEHO RODIČOM, KTORÝM BOLA ULOŽENÁ POVINNOSŤ PODROBIŤ SA SOCIÁLNEMU PORADENSTVU ALEBO ODBORNÉMU PORADENSTVU - § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine

Cieľ	Cieľom programu je podporiť prostredníctvom odborných intervencií rozvoj konkrétnych zručností dieťaťa a jeho blízkych osôb, ktoré môžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy, ktoré ohrozujú psychický, fyzický alebo sociálny vývin dieťaťa a tiež riziko vzniku prehĺbenia krízovej situácie v rodine. Poskytnúť pomoc rodičovi, ktorý má problém s plnením si svojich povinností voči dieťaťu.
Cieľová skupina	<ul style="list-style-type: none"> - deti a rodičia alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, ktorým bola nariadená povinnosť podrobiť sa výchovnému opatreniu
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - deti, u ktorých sa prejavujú problémy v správaní ako napr. záškoláctvo, šikanovanie, problémy s učením, agresívne správanie, úteky z domu, nerešpektovanie autorít, experimentovanie s návykovými látkami, predčasná sexualita, pomoc pri zvládaní emočnej nestability - rodič, ktorý má problém s plnením si svojich povinností voči dieťaťu
Kontraindikácie	<ul style="list-style-type: none"> - závažné psychiatrické diagnózy dieťaťa a/alebo rodiča/rodičov vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie dieťaťa a/alebo jeho rodiča/rodičov priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra
Bloky	<p>Blok 1 Počiatočná, iniciálna, úvodná fáza – prvý kontakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nadviazanie vzťahu s rodinou, vytvorenie poradenskej atmosféry - identifikácia problému, jeho zadefinovanie - uzavretie poradenského kontraktu (vytvorenie pracovného modelu, časový harmonogram – dohoda o organizácii stretnutí atď.) <p>Blok 2 Stredná fáza - zadefinovanie problému a hľadanie spôsobov riešenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumenie faktorom vzniku a udržiavania problémového správania - definovanie toho, čo v rodinnom systéme funguje - plánovanie, výber a aplikácia intervencií v atmosfére podporného vzťahu pre potrebné zmeny <p><i>napríklad témy:</i></p> <p>Téma: Problémy prejavujúce sa v rodine</p> <ul style="list-style-type: none"> - zisťovanie psychologických potrieb dieťaťa a jednotlivých členov rodiny, edukácia rodičov primerane reagovať na tieto potreby detí a členov rodiny - pomoc pri prehlbovaní vzťahu medzi rodičom a dieťaťom - ventilácia napätia a negatívnych pocitov, ktoré vznikajú pri konfliktnej situácii v rodine - pomoc pri voľbe vhodného výchovného štýlu (stanovenie hraníc, pravidiel a ich dôsledné dodržiavanie - nácvik komunikačných zručností <p>Téma: Problémy prejavujúce sa v škole</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - práca s emóciami a zvyšovanie frustračnej tolerancie - pomoc pri prehlbovaní vzťahu medzi učiteľom, rovesníckou skupinou a dieťaťom - podpora dieťaťa pri vytváraní pozitívneho sebaobrazu - nácvik komunikačných zručností a riešenia konfliktných situácií <p>Téma: Rizikové správanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - zisťovanie psychologických potrieb dieťaťa a jednotlivých členov rodiny - pomoc pri prehlbovaní vzťahu medzi rodičom a dieťaťom - práca s emóciami a zvyšovanie frustračnej tolerancie - edukácia týkajúca sa dôsledkov rizikového správania <p>Blok 3 Záverečná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotenie poradenského procesu - zhodnotenie a podpora udržateľnosti zmeny- ustálenie sebapomáhajúcich zručností - ukončenie poradensko-psychologickej pomoci rodine
Zhrnutie	Podprogram je určený rodinám, v ktorých rodičia majú výchovné problémy s deťmi a problémy so správaním detí. Je zameraný na podporu rodičovstva pri voľbe vhodného výchovného prístupu k danému dieťaťu a celkovému prehĺbeniu vzťahov v rodine. Tiež na podporu budovania identity a rozvoja/podpory schopností a zručností plniť si svoju rodičovskú rolu.
Druh práce	individuálna/skupinová <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulantnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 40 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z, že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	psychológ <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	

PODPROGRAM JE ZAMERANÝ NA VYKONÁVANIE OPATRENÍ PODĽA § 44a ods. 1 - POSKYTOVANIE ALEBO ZABEZPEČENIE POSYKTNUTIA SOCIÁLNEHO PORADENSTVA ALEBO INÉHO ODBORNÉHO PORADENSTVA - § 73 ods. 6 písm. d)

Cieľ	Poskytnutie pomoci náhradnému rodičovi pri bezpodmienečnom prijatí dieťaťa, jeho biologickej rodiny a pôvodu, a pri budovaní pozitívnej identity dieťaťa v náhradnej rodine.
Cieľová skupina	- náhradní rodičia
Indikácie <i>(pre potreby SPODaSK na vypracovanie odporúčania pre dieťa/rodiča/osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa pre uvedený program)</i>	- rodina s dieťaťom v NS, ktoré má problém s identitou a adaptáciou na novú situáciu, potrebuje pomoc a podporu pri obnove vzťahu s biologickou rodinou, pri riešení výchovných alebo rodinných problémov a pri vyrovnávaní sa so stratou
Kontraindikácie	- závažné psychiatrické diagnózy náhradného rodiča/rodičov vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú starostlivosť alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení - správanie náhradného rodiča/rodičov priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra
Bloky	<p>Blok 1 Pomoc náhradným rodičom pri adaptácii dieťaťa na nové rodinné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc a podpora pri upevňovaní vzťahu medzi náhradným rodičom a dieťaťom - pomoc pri zvládaní náhradnej starostlivosti a jej vplyvu na rodinný systém - pomoc pri riešení problémov s výchovou (voľba výchovných štýlov, nastavovanie pravidiel atď.) <p>Blok 2 Poskytovanie psychologického poradenstva náhradným rodičom</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprevádzanie a podpora novovzniknutých vzťahov, odborná pomoc v prípade vzniknutých problémov (stabilizácia prežívania, podpora hľadania nových riešení a pod.) - identifikácia dynamiky rodinného systému – komunikačné štýly, atmosféra v rodine, výchovné metódy, spôsob riešenia konfliktov - sprevádzanie pri vytváraní vzťahov dieťaťa s náhradnou rodinou, jej jednotlivými členmi, širšou rodinou a okolím <p>Blok 3 Sprevádzanie náhradného rodiča pri vytváraní/obnove vzťahov medzi dieťaťom a biologickou rodinou</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotenie silných a slabých stránok náhradnej rodiny pri obnove vzťahu dieťaťa s jeho biologickou rodinou - pomoc pri vyladení vzťahov medzi náhradnými a biologickými rodičmi a dieťaťom - podpora identity dieťaťa (kultúrna, etnická, náboženská identita apod.) a kontinuity jeho životnej histórie <p>Blok 4 Uľahčenie riešenia výchovných alebo rodinných problémov v náhradnej rodine</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikácia skutočných príčin problémov, práca na explorácii problému, hľadanie možných riešení - podpora očakávanej zmeny v správaní dieťaťa (pomoc pri pochopení minulej traumy detí), voľba vhodného výchovného štýlu pri danom dieťati

	<p>Blok 5 Psychologické poradenstvo náhradnému rodičovi pri pomoci dieťaťu vyrovnat' sa so stratou</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc pri spracovaní straty – strata vzťahov v rodine (úmrtie v biologickej rodine alebo úmrtie v náhradnej rodine) - spoznanie osobnej histórie záťaží a strát dieťaťa a porozumenie jeho spôsobom vyrovnávania sa s prežívanými emóciami
Zhrnutie	Podprogram je zameraný na podporu rodičovstva náhradných rodičov, pomoc pri voľbe vhodného výchovného prístupu k danému dieťaťu a celkovému prehĺbeniu vzťahov v rodine a budovania identity.
Druh práce	individuálna/skupinová <i>(V podprograme je uvedené akými druhmi práce, t.z či individuálne alebo skupinovo, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť druh práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Forma práce	ambulantná/terénna <i>(V podprograme je uvedené akou formou práce, t.z či ambulatnou a/alebo terénnou, je možné daný podprogram realizovať. Samozrejme je možné prispôsobiť formu práce pre dieťa a jeho rodinu aj inak, ako je uvedené.)</i>
Trvanie	max. 60 hod. <i>(Podprogram obsahuje odporúčanú MAXIMÁLNU dĺžku ich trvania, t.z, že v závislosti od potreby dieťaťa a jeho rodiny môže výkon opatrení trvať aj menej, je to na dohode všetkých zúčastnených strán.)</i>
Kto realizuje	psychológ <i>(Pri podprograme je uvedená profesia zamestnanca, u ktorej predpokladáme hlavné ťažisko práce v danom podprograme. Samozrejme, ak je to pre dieťa a jeho rodinu potrebné a účelné, môžu sa k jednotlivým témam prizvať i iní odborníci, napr. psychológ/sociálny pracovník.)</i>
<i>Odborník má právo robiť korekciu blokov, tém a metód podľa potrieb klientov.</i>	